

Debrecen 1869

67-73. szám

a hien

53, 54. szám

kiegészítő

1869.

15. szám.

Szerda, július 21

Előfizetési árak:

Helyben

Félévre 6 ft.

Három hóra 5 „

Postán küldve:

Félévre 7 ft.

3 hóra 5 „ 50 kr.

Egyes szám

10 kr.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton

Előfizetési pénz s minden közlemény Főpiacz Vecsegház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.

Terjedelmes és többszöri hirdetés alku szerint

Nyitvány: 15 kr. soronként.

Bélyegdíj:

minden bejegyzésért külön 30 kr.

Előfizethetni helyben: **Telegyi K. Lajos** és **Csáthy Károly** könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok útján.

Debreczen, július 21.

○ A királyi városok, rendezése kérdésében, azon kelléken kívül, melyek a többi törvényhatóságra nézve mulhatlanul megkívánatnak, egy kiváló fontosságú érdek vonja magára a figyelmet, t. i. a vagyoni kérdés; a mint már röviden érintettük is.

Azon jog, mely a törvényhatóságokat általában megilleti, hogy t. i. önkormányzati joguknál fogva magok állapítsák meg költségvetéseiket, a királyi városokban még becsesebbé válik az által, hogy a közönséget képviselő hatóság van hivatva azon közvagyonok feletti rendelkezésre is, melyekkel a királyi városok birnak. Mert azon befolyás, mit a kormány a királyi városok irányában gyakorolni fog, határozza meg azon mértéket is, hogy a királyi városok költségvetése milyen legyen, saját vagyoni feletti rendelkezését illetőleg is.

A felsőbb felügyeletnek szigorúsága vagy tuzásba vitele mellett a királyi városok oda szoríthatatnak, hogy minél kevesebbet fordítsanak saját szükségleteik fedezésére, a mivelődési intézevek, ipar, gazdaság, kereskedés virágzóbbá tételét előmozdító eszközökre, és így a belterjes haladás útján gátak emelhetnek eléjük; míg ellenben, részint országos vagy ily czim alatt szerepeltetett célokra, részint a kormány sajátosságos felfogása szerint szükséglenő közös költségek vagy érdekek kielégítésére, a városi közönség vagyona kizsákmányolható, mert a költségvetés feletti végleges rendelkezés a kormányt illetné, ezé lenne az utósó szó annak eldöntésében, ha vajon ez, vagy amaz kiadási tétel kisebbitése, vagy nagyobbítása felel-e meg a belviszonyoknak, s a törvényhatóságok kívánalmainak; ha még ehhez hozzá tesszük, hogy erős központi kormány alatt, mely hatáskörét ki-jebb terjeszteni hajlandó, mindig találkozik és nő azon elem, mely a kormány malmára hajtja a vizet; látni való, hogy igen könnyen bekövetkezhetik azon eset, hogy a királyi városok csak névleg rendelkeznek a közvagyonok felett, valósággal pedig ezek is a kormány mindenhatósága jogkörébe jutnak; s így a közvagyonok, örökös ingadozásnak kitett kezelés és a községi célok kielégítésétől elvonatásuk folytán, végre tönkre lesznek; a községek elszegényednek; és az elszegényedéssel együtt halad függetlenségük elvesztése is.

Ezen indokokból a királyi városoknak mint törvényhatóságoknak azon főtökintet is figyelembe kell venniök, hogy vagyonaik kezelésére nézve is annyira függetlenítsék magokat a kormány irányában — ennek főfelügyeleti jogának kellő határok közé szorítása mellett —, hogy a közvagyonok eredeti rendeltetésöktől, a mi a közszükségek kielégítése el ne vonassanak.

És e czélt csak úgy lehet elérni, hogy a

közvagyonok kezelésére nézve állandó rendszer biztosítsák, mely az ideiglenességek, s gyakran közbejöheto változások ingadozásaitól függővé ne tétessék.

E gazdálkodási rendszernek szép példáját látjuk, kicsinyben, Debreczen városban, az ugynevezett magánlevéltári bizottmányban; melyet Debreczen közgyűlése választ állandóan, olyformán, hogy a közbejövő politikai rendszerváltozások alatt is, ezektől meg nem ingatva eljárásában, teljhatalommal intézkedik a közönség birtokviszonyai feletti teendők körül.

Ezen rendszer volna, véleményünk szerint, behozandó, minden közvagyon feletti rendelkezésre nézve, mely szerint az állandó gazdasági választmány, a politikai esélyektől függetlenül, mint a legjobb és legfüggetlenebb gazdasági, vezetné a gazdasági ügyeket, természetesen a legmegbízhatóbb emberekből összealkotva, és számadás terhe mellett.

A királyi városok vagyoni így folyvást megóvatnának a politikai küzdelmek alatt úgy felülről, mint alulról előidézhető bonyolításoktól.

A vagyon pedig emeli és fentartja függetlenség érzetét, az öntudatos eszelekvési önállóságot; erősíti, edzi a polgári jellemet, és az erény útjait megegyengeti.

Ezeknél fogva: a királyi városoknak kétszeresen érdekekben áll, hogy a törvényhatósági sarkalatos jogok megmentésére minden becsületes eszközt, utatmódot felhasználjanak.

Ujdonságok.

— **Kiss József** alezredes hazánkfa, Pallanzáról következő levelet intézett hozzánk:

„Kedves barátom! Lapod első száma Türr tábornok villáján Pallanzán talált. Olvasva a leégett n.-bányai templom számára történt adakozási lölhívást a tábornok, átadott nekem e czélra tíz forintot, melyhez én részemről öt forintot csatolok.

„Kérlek kedves barátom, légy szíves e küldeményt az illető helyre átadni.

„Életre való vállalatodhoz kitartást, melyet a siker bizonyosan követni fog, kívánva baráti üdvözléssel vagyok,

„Pallanza, Lago Maggiore jul. 9. 1869. barátod Kiss József.“

A levélben a 15 ft. kívül egy 10 lírás olasz bankjegy volt csatolva; miket együtt a kapitányi hivatalnak átszolgáltattunk.

A derék tábornok és alezredes urak fogadják köszönetünket a becses küldeményért s szíves megemlékezésökért.

— **Nyilvános nyugta:** A nagy-bányai templomra a „Debreczen“ szerkesztőséghez Türr István tábornok által beküldött

10 frtot, Kiss József alezredes által küldött 5 ft. o. é. azonkívül még a levélben említve nem volt 10 líra bankjegyet a nevezett szerkesztőségétől a fentnevezett czélra átvettem. Kelt, Debreczen 1869. július 21-én Szabó Soma, m. k. alkapitány.

— A debreczeni gazdasági egylet július 19-ki választmányi ülésében hitelesített a juniusi aratógépversenyről készült birálati jegyzőkönyv, miszerint az egylet által kifizűtt 1 db 3 aranyos és 2 db 2 aranyos érmek, versenyzők hiányában ki nem adathatván, az azok feletti további rendelkezés fentartatott. Továbbá a lónemesítés tárgyában érkezett miniszteri leirat folytán, ezen nemes czél elérhetése tekintetéből bizottmány küldetett ki a szükséges teendők iránt. A július 19-től 30-ig terjedő időszak alatt tartandó gazdasági iskolai vizsgákon leendő képviseltetésre felhívó miniszteri leirat folytán, a képviseltetés iránt intézkedés tétetett.

Mivel a miniszterium elég sulyt fektet a debreczeni gazdasági egylet működésére, igen ohajtandó volna az egylet ügyei iránti minél-nagyobb részvét a gazdaközönség részéről, hogy minél nagyobb és sikeresebb legyen az egylet tevékenysége is.

— A királyi vegyes bíróságnak a gr. Dégenfeld háználi tanácstermében f. hó 22, 23, 24 napjain mindenkor d. u. 4 órakor állami vizsgák fognak nyilvánosan tartatni.

— **Ócsváry Ede** orvos tiltakozást küldött be a debreczeni kapitányi hivatal felszólalása ellen, miszerint titkos orvosi szerei betiltattak. Mit is, kívánalmára, azon megjegyzésével közlünk, hogy az ő orvosi szere az ő kihallgattatása nélkül el sem lett volna tiltható.

* * Milyen érdekes eseményeket nyújt esteli csordahajtasakor az a jámbor szarvas csapat, mely komoly nyugalommal szokott hazafelé ballagni az egyhangú kolomp tompa hangja mellett. — Az alkony hűs levegőjét élvezni akaró közönség nem győz eléggé gyönyörködni e festői menetben, kivált szaraz időben, mikor azok a phlegmatikus állatok oly keresetlen jószándékkal verik fel a port az elbájolt közönség mulattatására! Hát még midőn a hosszú sor végét követő feketék, a monomániában szenvedő bivalyok megiramodnak! Ilyenkor van aztán látványosság, csakhogy a hivatlan szereplőkkel együtt maga a közönség is közreműködik. Tegnap épen ily jelenet fejlődött hatvan utcán. A csordamenettel találkozik két dzsidás veresnadrágos, a mint a feketék a gyűlölt színt meglátják — aló! rajta! özöbeveszik Márs hiveit; a vitéz harezfiak sem vevék tréfára a dolgot — hősies elszántsággal megugrottak. De nemcsak a két kiszemelt katonában hült meg a vér, hanem az ott járó kelők is gondolkodás nélkül kerestek menedékhe-

lyett. Nemde az alkony óráiban érdekes szó-
rakozással kínálkozik az ilyen előkészület nél-
küli testgyakorlat?! . . .

** A t e m e t ő r e n d e z é s alkal-
mával történt ásatásoknál sok érdekes tár-
gyat találtak; aranygyűrűket más régi éksze-
reket és egy megcsontult urnát, mely hihető-
leg celta-maradvány.

= A hatvanutcai kert mellett ki-
a toczóig a csatornában összefolyó víz és
ürülékek kivezetésére tavaly készített
árok, miután az igen meredéken ásatott
több helyütt egészen be vagy omolva, úgy hogy
e csatornában a bűzhöz felgyűltek fenakad-
ván, az ismét a vásártéri nagy nyitott árokban
gyűl össze, a mi egészségügyi tekintetben az il-
lető városrész lakóira nézve igen hátrányos
lehet. Figyelmébe ajánljuk az árok kijavítását
az illető hatósági közegnek.

— A Sz. Nagy Károly és Horváth Gy.
közt az előbbinek egy háztéri háza le-
onlása folytán keletkezett surlódás békésen
kiegyenlített, a két fél közt létre jött ba-
rátságos egyesség folytán. A nevezett ház
újraépítését — úgy halljuk — Gál József
építész vállalta el; egyúttal Horváth György
viszokeresete fenhagyatott Bessenyei ellen,
ki az építést vezeté, s ki a rendőri szemle-
jegyzőkönyv szerint fő okozója volt a kárnak,
a mi csaknem nagy életveszélyt vont maga
után.

— Figyelmeztetés. Mindazok kik a
helybeli dalárda által folyó évi Augusztus 1-ő
narján tandó zártkörü dal és tánczestélyre
meghívó jegyet e folyó július hó 26-ik nap-
jáig nem kapnának s máskülönbén arra
igényt tartanak: sziveskedjenek Beér Kál-
mán, Komjáthy László és Bíró József urak-
hoz, vagy egyleti jegyző Ábrahám László ur-
hoz fordulni.

□ Curiosum képen megemlítjük
azon hírt, hogy tegnap d. e. az 1-ső éves böl-
csészek nyilvános vizsgájáról két nő, kik
gyermeküket akarták meghallgatni, egy nagy
tiszteletű tanár ur által az imateremből távo-
zásra szólítottak fel. Hát bölcsész fiát már
nem hallgathatja meg az anya, hogy mit
tanult.

— Meghaltak: Jul 19. hatvut. Palóczy

T Á R C Z A.

Életet szerelemért.

(Beszély.)

(Folytatás.)

E szó, mint kilőtt nyíl furta át Béla szívé-
t, óriási fájdalom rohan lelkén keresztül, hideg sir-
ba temetve gondolat ápolta reményeit; csak még
előbb képzelete tündér várakat alkotott, s két rö-
vid szó sivar pusztasággá tette mindezt. Lelke a
fájdalom sulya alatt lerokkadt, bukása, a legna-
gyobb magashól a tátongó örvénybe elszedíté őt.
Észrevétlen suhant ki a kertbe, felkereste
az árnyas lugast, hol oly sokszor beszélgetett
Etelkával, s ringatta magát esábitó álomba.
Mint a villámhasított fának dus lombjaiból,
csak esonka törzsök marad, mely fekete üszkével
még borzasztóbbá teszi a pusztulást: úgy szívé-
ben is, a remények helyett csak a veszteség fája
érzése maradt meg. Emlékezete vissza szállt, a
boldog időre, midőn még Etelka viszonszerelmé-
vel kecségette magát. — Mily szerencse, hogy a
fájdalom leronthatja ugyan boldogságunkat, re-
ményeinket, de az emlékezetet, nem képes meg-
semmisíteni: midőn a lélek megfosztatik minden
táplálékától, csupán az emlékezet tartja fen
életét.

Mily egyszerű a szerelem lemondása! —
Megállani a csaták golyózápóra előtt, hősi bátor-
ságot kíván; de hozzá szokni a gondolathoz, hogy
a remény mely a lelket élteté, mint üres szap-
panbuberek elpattant, semmivé lett; kiszakítani,
a gondolatot, mely a szívvel öszvefört, — az üd-
vőt kárhózzáttá válva látni: ez felül mulja az em-
beri erőt.

Béla lemondásában is, a szerelem felma-
gasztaltatását látta. De ki tilthatja meg, hogy a

Ist. f. György 9 hón. égés köv., csapót. Nagy
Györgyné, Faragó Sára 50 év. sorv., jul. 20. var-
gaut. Nyilas Ferencz f. Fer. félév. hasmen., csapó-
ut. Kovács Ist. l. Klára 2 év. tüdővész.

Sziporkák.

— K ö t v e h i g y j a k o m á n a k! — Olasz-
ország egy előkelő városában nagy népszerűsége
tett szert egy férfi, ki a kormány, sőt a király
ság ellen is oly sikerrel izgatott, hogy a közvéle-
mény irányzásában nagy hazafiságánál fogva fon-
tos szerepet játszott, és már a parlamentbe bevá-
lasztása is kilátásba helyeztetett. Azonban bevá-
lasztása előtt küldt, hogy a nagy hazafi nem egyéb
mint politikai pillangó, ki azon irányban szokott
repülni, a melyre a szél — az önérdék ruganyos
levegője — hajtja. Ő volt az osztrák uralom alatt
egyike azoknak, kik még a német nyelvnek Olasz-
országban hivatalos nyelvvil bevitelébe is belé-
egyeztek, és az abszolút kormányoknak mindenben
alázatos eszköze volt. Rá ismertek s közmegeve-
tés követte mindenki részéről. — Magyarországon
is sok ily álhazafi van, kinek álarczát ha leránta-
nók, közmegevetés kíséren egész életében: de a
magyar megbocsát még a legnagyobb bűnösöknek
is, kik elárulták; sőt sok példa van rá, hogy az
álarczos szájhősök jármát ma is hordja a nép. A
ki nem hiszi: vegye újjára a Bachkorszak alatt
szolgált közigazgatási apróceprő és magasabb
rangú hivatalnokokat, és számítsa meg, hány nincs
közülök zsiros hivatalban vagy zsiros nyugdíjban
Sokan vannak olyanok is, kik az 1848-ki har-
czok alatt gyávaságuknak kétségtelen bizonyíté-
kait adták, s gyávaságuk és áruhasuk áldozatául
estek többen, — és most a lovagias becsület ren-
dekének nagymestereiként figurálnak a nagy világ
előtt!

— Egy városigatatókönyvének ki-
vonata:

— Szám. A volt királyi ügyek aligazgatója
R. K. helyett neki Szabó Jánosnak lett kineve-
zetésének tudomása mellett a város közönsége
pártolásának igénybevétele tárgyában.

— Szám. A kiküldött lovuk körüli szolgálat
tevő legénységgel, különösen azok között Vraes-
nyi Sándorral a város meg van-e elégedve? kér-
dése tárgyában.

— Hallgatni: arany! — Az országgyűlési
jobboldal sokszor szemére vetette az ellenzéknek
hogy hosszú beszédekkel akadályozza a törvényja-
vaslatok keresztülvitelét, s az országnak sokba
kerül a sok beszéd. — Ezen vád alapos — vagy
alaptalansága felett kár volna vitázni. Hanem,
ama vád ellenében, érdekes volna kiszámítani, hogy
hát a hallgatás mibe kerül az országnak! ? Próbá-
ljuk meg. Vegyünk kerek számmal 400 képvil-
selőt: hogy e számból a beszélők száma minél ke-
vesebb, tudjuk: de vegyük, hogy beszélni szokott:

lélek imádvá ne beruljon le, választott oltárképe
előtt, ki tiltja meg a számküszötnök, hogy te-
kintetét vissza ne fordítsa az elhagyott boldog
vidékre? Oltárképe más birtokában van, s a szá-
müszötnök elremitik e szavak: „hagyjatok fel min-
den reménnyel!”

Mig Béla ily szomorú gondolatokban kere-
sett fájdalomnak utat, addig Etelka és Zoltán a
szerelem üdvözölt boldogságát élvezék. A távol-
lét aggodalmát, szenvedését, elüzé a kedvesnek
örömsugárzó arca. — Ki gondolna az elmúlt
vagy jövendő viharra, midőn a nap, fényesen
árasztja szét éltető sugárait? Oly jól esik elmon-
dani, hogy a távollét minden percében, hozzá
szállt vissza gondolatunk: jól esik szenvedéseim
ket elbeszélünk, tudván, hogy rokon kebel meg-
érti fájdalmunkat, s a megosztott teher sulya
felényi. A szerelem legkisebb eseményeknek is
fontosságot kölcsönöz. Miképp a gyermeket, —
ki boldog jelennek élve figyelmét szükkörre ter-
jeszti. — egyszerű pille, vagy virágszál jobban ér-
deklí, mint a tudóst nagyszerű világ események;
egy a szerelmes lelkét is csekély tárgyak egészen
eltoglalják.

Etelka s Zoltán képzelete csapongva szállt
vissza azon időre, midőn először látták meg egy-
mást, majd visszaemlékeztek az elválás keserű
órájára, hol először vallották be egymásnak sze-
relmüket, s azon ígérettel váltak meg, hogy felle-
dezik szerelmeket Etelka anyja előtt. De a halál
megátolta ebben őket, s a kedves anya most
csak az égből küldi áldását a két szerető szívre.
Zoltán vigasztaló szavai felszáríták Etelka sze-
meiről a fájdalom sajtolta könnyeket, viszont
Etelka szelid lelke új erőt öntött Zoltán keblébe,
midőn a haza gyászos sorsa felett elkeseredve
tört ki, elbeszélve, hogy a győzelmes sereg szét-
hullt, a drága hon áldozata lett a győzelmek má-
morának.

Soká beszélgettek még együtt, s a midőn

100; nem beszél pedig 300; továbbá vegyük,
hogy egy éven át 212 ülés lehet, mivel most 3 hó
alatt 53 ülés tartatott; s minden ülés — a bizott-
mányi és osztályülésekkel együtt — 5 óráig, te-
hát a 212 ülés 1060 óráig tart; csak 300 napot
számítsunk ülési napnak, s a képviselők fizetését
is csak ennyire vegyük: ki jön, hogy 300 képvil-
selő fizetése 300 napra 450.000 frt., egyenkint
napszámra 5 frtjával; a 300 képviselő lakpénze
400 frtjával 120.000 frt. összesen tehát: 630.000
frt. Ezt ha a működésre számított 1060 órával
elosztjuk, kijön, hogy egy órára esik 594 frt.
Vagyis: a 300 képviselő — jobb és baloldali —
hallgatása egy órára 99 aranyba kerül az orszá-
gnak az aranyat 6 frtjával számítva; 300 napon át
pedig kerül együtt az országnak 630.000 frtba,
mely 105.000 aranyat tesz.

Elmondhatni tehát, hogy: hallgatni arany!

Fővárosi értesítő.

— A pesti városi törvényszéknél az új
perrendtartás értelmében ezentel a magán pol-
gári perek is nyilvános ülésben fognak tárgyal-
tatni. A „P. L.” közli minden héten a tárgyalás
alá kerülő perek jegyzékét.

— Munkások lakása Pesten. Egy con-
sortium Pest városához tervet nyújtott be, ame-
rikai rendszer szerinti munkáslakások építésére,
s engedélyt kért ily házaknak a gázgyár melletti
téren felállítására. A városi építészeti bizottság
elvbén helyben hagyta az ilyes lakások építését, s
nehány hét mulva próbaképen a benyújtott rend-
szer szerint egy ily ház fog építtetni, hogy azt
gyakorlatilag is meglehessen itélni.

— Rongé János, a német kath. sectájának
alapítója Pesten tegnap délután a Széchenyi-sé-
tatéri teremben a gyermek-kertek felől előadást
tartott.

— Vasárnap Budán az utcai vasut egy
vonata egy a sinek közt játszó gyermeket szét-
zuzott.

— „Budapesti színháznapló” cz-
mel Mandel S. napi lapot fog kiadni. E lap aug-
hó 1-től fogva jelenik meg, s főfeladata leendő a
hazai színház és zenét általános képviselni,
s előmozdítani, úgy föl-, mint lefelé bátorítólag
és oktatólag hatni. E lapvallalat színügyi ügy-
nökséggel leendő egybekötvé. Ez az első ily nemű
ügynökség hazánkban. A m. kir. pénzügyi minis-
terium, — egyetértőleg a belügyministeriummal
megengedte, hogy ezen lap, mint szaklap bélyeg-
mentességben részesüljön.

* * Tóth Lőrincz tiltakozik, hogy őt 4000
frttal megvesztegették volna s nyilvánosan felszó-
lítja a méltatlanul gyanúsító képviselőt, miszerint
„érthetetlen s ingadozó általános vádját a maga
helyén szabatosan terjeszse elő s bizonyítsa be.”

* * Kivonata a pesti népkör alapszabály

eszköbe jutott felkeresni Bélát, már a lemenő nap
bibor színbe takarta a fák koronáját. Bélát elme-
rülve találták a lugosban, s midőn észrevette a
feléje közelgőket, felállt nyugodt, de elhatározást
kifejező arcczal, melyen a fájdalomnak még némi
nyoma látszott, s így szólította meg őket.

— Barátom és igen tisztelt kisasszony meg-
bocsátnak, ha az itt tapasztalt és soha meg nem
hálálható jóságért azon hálálanságot követem el,
hogy holnap eltávozom; de kötelességeim a had-
sereghez hívnak és barátom pótolandja he-
lyemet.

— A hadsereghez nem mehetsz — felelt
Zoltán fájdalmas tekintettel — a sors haragja
szét szórta azt, de ne kívánd elbeszélni miként,
mert a kin elrabolja megmaradt erőmet; magam
is földön futó vagyok.

Szegény fiu! hát a dicső halál is el van
zárva előtte!

— Ugy megyek, feladom magam ellene-
inknek.

— Ne tedd azt, ezzel mit sem használz ha-
zádnak, jer vonuljunk el a vész előtt, s ha ismét
megharsan a haza hívó szözata, vegyük fel az el-
rejtett fegyvert.

Béla egy ideig küzdött az okok ellen, de
végre is engedett Etelka kérésének, ki anyjának
tett ígéretére emlékezteté, s Béla megígérte, hogy
nem hagyja el őket mig biztonságban nem lesznek.
Másnap reggel három bujdosó hagyta el a
helységet, egyszerű pórköntösbe burkolózva. A
A cselédeknek meghagyák, hogy távozásukat ti-
tokban tartsák pár napig, mig a határon túl lesz-
nek. A sirkertben Etelka egyszerű, de szívből jö-
vő bucsut vett anyja poraitól.

Hallgatva mentek egymás mellett, a közeli
erdőbe jutva, még egy bucsu pillantást vetettek a
csendes faluból magasan kiemelkedő házra, aztán
sebes léptekkel hatoltak előre.

(Folyt. köv.)

Debrece 1869

67-73. szám

53, 54. naptár

kiegészítő

tervezetéből: A népkör célja: egyesülési pontot képezni, hol a főváros szabadelvű lakosai, rang, állás, nemzetiség és vallás-különbsége nélkül, — egymással minél gyakrabban és számosabban találkozhassanak, közvetlen eszmecsere, kölcsönös ösztönzés és szilárd összetartás által odaműködés végett, hogy az ujkor demokratikus elvei hazánkban minél inkább elterjedjenek, törvényeink és intézményeinkben minél inkább érvényre juszanak.

Egyleti tag lehet minden tisztességes ember. Az egyleti tagok 2 évre vállalnak kötelezettséget. Az egyletnek csak rendes tagjai vannak.

A népkör minden tagjának joga van a közgyűléseken kívül is netaláni ohajtásait vagy panaszait az egyleti helyiségben nyitva állandó indítvány- és panasz-könyvbe bevezetni.

A választmány három szakosztályra oszlik, ezek: 1. gazdasági, 2. irodalmi, 3. politikai és társadalmi szakosztály.

A választmányra bízatik annak meghatározása, hogy Budapesten lakó nemtagok, mint vendégek: mennyiben, hányszor és mily tartalmú időre látogathatják meg a kör helyiségeit, társas estéit, tudományos és politikai felolvasásait s művészeti előadásait. Nem itt lakó látogatók azonban egy tag ajánlatára 8 napra szóló belépti jegyet kapnak, nevüket és lakásokat a vendégeknyvbe bejegyzik.

A kör tagjai közt a kör helyiségén belül felmerülhető vitás ügyekben 4 tagból álló választóbíró-ság ítél.

Irodalom.

— Révész Imre lankadatlan munkásságának újabb bizonyítéka a tőle most megjelent: Egyházi beszédek, Robertson nyomain. — Alig néhány napja, hogy a magyar protestans iskolák autonómiaja történetére vonatkozó adalékait ismertettük, s ime újabb a főnebbi című munkája került ki sajtó alól. — Szakértők nem levén, csak is azt említhetjük meg Révész Imre ezen újabb művéről, hogy ez is bizonyítja, mikép ő az egyházi beszédek készítésére és méltatására nézve is sajátos állást foglal, a mennyiben nem a külső ciziomákra, hanem az eszmékre és igazságokra fekteti a fősúlyt, és a protestans lelkész főfeladatának azt tartja, hogy az élet bármely viszonyai között is igazi keresztényekké nevelje a híveket. — Révész Imre neve különben biztosítékul szolgál arra, hogy különös ajánlatásokra nincs szüksége az ő műveinek. A kérdéses mű kapható Debreceben, Csáthy Károly könyvkereskedésében.

Különfélék.

— A múlt héten K.-Durvalból olyan buza került a budai piacra, a melynek pesti mérője 142—145 7-tot nyomott. A buza a legjobb éveken eddig 130—133 7-tot ért csupán el. E buza mérője 7 ft 70 kron vétetett meg; igen apró szemű, de lisztus faj ez.

— A pápa egészségi állapota a legújabb római tudósítások szerint élénk aggodalmakra ad okot, és pedig annyival inkább, miután a pápa növekedő elgyengülésének tudatával bir. IX. Piust soha sem lehetett rá venni, hogy régi bevett szokás szerint az ünnepélyek és kikocsizások alkalmával mindig orvos lett volna oldala mellett, azonban a legutolsó Sz.-Péter-ünnepély óta a pápa életbe léptette e régi szokást.

— Ugyancsak Rómából írják: „A pápa testvére Mastai Ferretti Gábor gr., a család feje, 90 éves korában meghalt. A pápát e halál eset igen elszomorította. — Remának sz. Pál felől irt könyve az index congregatio által elítéltetett. Az ítélet még a pápa elébe fog terjesztetni.

— Baden-Badenben jelenleg egy ifjú hölgy okoz rendkívüli feltűnést, ki nemcsak hogy folytonosan gyászruhában jár, s vakító szépségével még a halál emlékére szánt ruhákban is sok uracsot csaknem megörít, hanem a rouge et noir-ban is folytonosan a gyászolás elvét követvén, a fekete oly szerencsével játszik, hogy az, a bankartókat kezdi aggodalomba ejteni.

— Külföldön tizenhat magyar egylet létezik. Ezek a következők: a bécsi „Magyar társaskör“ 1862. óta az Alsergrundon, könyvtárral a bécsi „Műgyetemi magyar kör“, 1867-től fogva; a bécsi „Magyar iparosok egylete“, csinos könyvtárral; a „Berlini magyar-egylet“, mely 1846. közepén alakult, s könyvtárral és segélypénztárral bir; a „Jénai magyar kör“, mely 11 év óta áll, s könyvtárban 400 kötet van; a „Hallei magyar kör“, mely tavaly alakult; a „Hamburgi magyar egylet“ 1867. szept. 7-dike óta létezik, kereskedő és iparos tagokkal; a „Hohenheimi magyar egylet“, az idén alakult a gazdasági tanintézet növendékeiből, keletkező könyvtárral; a

„Zürichi magyar egylet“, hat év előtt alakítva műgyetemi tanulók által, szép könyvtárral; a „Párisi magyar egylet“, 1865. márcziusában alapítva, jelenleg tíz hazai lapot járát s 500 kötetre menő könyvtára van; a „Londoni magyar egylet“ ez idén alakult, kölcsönösszegélyzésre; Bukaresztben a „Hunniá“ (1857 óta) s „Magyar iparos ifjak egylete“ (1863-tól); a „Kairói magyar egylet“, mely tavaly alakult kereskedők s iparosokból; a „New-yorki magyar egylet“ 1866-tól kezdve, jelenleg 50—50 taggal; a „Buenos-ayresi magyar egylet“, az ott lakó osztrákok és magyarok által alapítva.

Belföld.

— Macsvánsszkyak, a mindenfelé körül híres rablónak viselt dolgairól a következők jutottak tudomásunkra: Julius G-án a zombori ugyancsak ő általa elkövetett rablógyilkosság után 4 nappal megjelent e szörnyeteg szülőhelyén Parabyt községben, több czinkostársa által kísértetve, s ott egy nőt kivel szerelmi viszonyban élt, felkeresett, s nehogy az elárulja, két gyermekével összekötözte, s a házat rájuk gyújtotta. A szerencsétlenek ott letek szörnyű halálukat. Julius 13-án egy philippovai gazdag lakos házára tört, s miután ez nem tudott neki épen annyi pénzt adni, mint a mennyit tőle követelt, agyonlőtte. 15-én már Zomborban volt e vérszopó szörnyeteg, s egy gazdag kereskedőre, ki majorságáról kocsin ment haza a városba, reá is lőtt, de a lövés szerencsére nem talált; ekkor jelenlétének híre katonaság indult felkeresésére, de ezek elől szekerem megmenekült, s több lövést tett az üldözők ellen. Hogy jelenleg hol tartózkodik, nem tudhatni, annyi áll, hogy azon vidék lakosságát folytonosan remegésben tartja. Bár minél előbb elfogatásának híre hozható.

— A sorozás a jászkunkerületekben f. é. szept. 9-én veendi kezdetét. Ez okból az épen ezen napon megtartatni akart közgyűlés szept. 20-ára halasztatott.

— Biharmegye közgyűlése, ma szept. 21-kén tartatik meg; Tisza Kálmán is részt veend benne ki Pápáról már visszaérkezett.

— Arad városa minden tekintetben halad. Így a gázvilágítás legközelebb életbe lép, már rakják a gázvezető csöveket. A közuti lövonatu pálya terve is teljességébe megy, mintán az erre szükséges felsőbb engedély már megadott.

* Csodálatos villámütésről írnak a zajzoni fűrdőből. Egy nyári lakban többen voltak jelen, midőn a legelőnebb társalgás közepette vakító fény árasztá el a szobát, az ablak csörömpölve hullt alá, s ezzel egyidejűleg egy fiatal leány rogyott a földre és egy nő ruhája kezdett égni. Mind ez egy másodperc müve volt; mire a becsapott kóbor mennyő az ablak függőnyeit meggyújtva, ismét eltávozott a hol jött, s a házat néhány órára megkerülve a földbe tünt. Az eső még sem indult volt és semmi csattanást sem hallottak. A társaságból csak a fiatal leány lett életveszélyesen találva; a korosabb nő, kinek égő ruháit hirtelen letépték, ma már jobban van.

— L'Alou c'est moi. A pozsonyi munkás egylet — beszél a P. L. — ünnepélyt akart rendezni betegpénztára javára, de a pozsonyi kapitányság akadályokat gördített eléje. Ennélfogva egy küldöttség felment b. Wenkheim miniszterhez Bécsbe, hanem rossz helyen kopogtatott. Wenkheim azt mondta, hogy a kapitányság helyesen cselekedett, s midőn a küldöttség egy tagja panaszkodék, hogy nincs jó egyesületi és gyülekezési törvényünk, a miniszter ráförmedt hogy ne legyen gondjuk a politikára, jobb hogy a munkások szorgalmasabban dolgoznak. A küldöttségi tag aztán azt kérdezte, hogy az egyesületi és gyülekezési törvényt tehát ezentul is tetszés szerint magyaríthatják a hatóságok? a mlságos ur azt mondta, hogy „igenis, az én felelőségem mellett.“ Szóval a fogadtatás oly nyájas volt, hogy a küldöttség — melyben bécsi ember is vett részt — elmenetelekor elfelejtett a legméltóságosabb urnak köszönni.

A Lajthántulról.

— Vilmos főhínek az osztrák honvédség főhadparancsnokává, Schmerling lovag tábornagynak, az osztrák honvédség főparancsnoka helyettesén történt kinevezetések hivatalos megerősítést nyert.

— A brünni zavarok nem ismétlődnek. — A belügyminiszter magának tétetett jelentést az ügy állásáról, s az a híre, hogy ezen a csehpart által előidézett mozgalmak emeltyüi felől tökéletesen tisztában vannak a hatóságok. E zavargásokról a „N. Fr. L.“ a következőket írja: „A brünni zavargásoknak nem szabad csekély fontosságot tulajdonítani. Hozzánk érkezett hiteles

tudósítások szerint azok legnagyobb részben a csehek részéről történt izgatásra, s orosz ügynökök működésére vezethetők vissza. Az utóbbiak azonban a zavargások kezdetével jobbnak találják odább állani. A kormány bizonyítékokkal bir arra nézve, hogy a prágai petardás merénylet, s legközelebbi brünni zavargások, melyek közt a benső összefüggést eltagadni nem lehet — orosz pénzzel, orosz ügynökök által vezettetlek. Gróf Beust legközelebb jegyzéket fog küldeni a petersburgi osztrák követhoz, s felhatalmazza őt, hogy komoly panaszt emeljen az izgatások ellen az orosz cabinet előtt.

Külföld.

— A francia átmenei ministerium tartósságra nem számíthat, azon mozgalmak mellett, melyek az országban a szabadabb kormányzat kívánása körül, megindultak. A francia nép hangulata nem kedvező, az ily ministerium iránt; egy osztály sincs vele teljesen megelégedve; a börzén pedig, hogy nem tetszését nyilvánítá, az üzletvilág a ministerium irányában, mivel az új ministerium kineveztetése hírére, az árak leszálltak; pedig Franciaországban is, a börze tekintetik a politikai események súlyára, nézve legigazabb mértéknek.

— A francia udvarnál jelenleg uralkodó hangulat felől a kölni lapban olvassuk: „A császár előtt épen nem valami kellemes dolog azon nehézség, hogy oly ministeriumot kellendett összeállítani, mely az ő intentionak minden tekintetben eleget tegyen, s a nép előtt reformigyekevései őszinteségére nézve kezességül szolgáljon. — A ministerium tudva levő alakulása az utóbbi feltételeknek semmi tekintetben meg nem felel, III. Napoleon elszámolta magát a Tiers-part embereiben, amennyiben őket semmi egyének nem tartotta ministeri-tárczavadászkónál, kik mindenre reá állanak, csak a ministeriumba bejuthassanak. E csalódás, melynek áldozata lett, épen nem növeli a császár jó kedvét, úgyhogy már gyakran megbánta, hogy az áradatnak oly gyorsan engedett. — A császárné is igen le van hangolva, s kedvetlensége egyik perczében oly formán nyilatkozott, hogy ilyes körülmények közt valán még le is mond keleti utazásáról, — a mi felett ugyan ő felségének még elég gondolkozni való ideje van. A Tiers-part magatartása a lehető legszabatosabb, a midőn müvét oly feltételek elfogadása által nem compromittálja, melyek annak helyes kiépítését veszélyeztethetnék.

— Az új francia ministerium feletti kombinatiok tehát a ministerek kinevezésének hivatalos közzé tételével véget értek. E ministeriumban a középpárt, a mely pedig interpellációja által idézte elő az egész változást, képviselve nincsen. Az állam ministerium újbl megszüntetett, ellenben a császári ház ministeriuma, élén Vaillant marquisval megmarad. A korona felelősségnélküli szolgáltnak teljes névsorából, világosan ki lehet érteni, hogy az csupán olyan kiegészítő ministerium, mely a császári üzenet által kilátásba helyezett új korszakot fogja közvetíteni, s a kamarában a még nem igazolt 55 választásnak bírálatát gyorsan elvégezni. Majd aztán, a senatori tanácskozmányok folytán fejlett situatió alapján fog a középpárti ministerium a jövőben kifejlődni. A „Public“ jelentése szerint Rouher csakugyan megtartja a senatori elnökséget. Azonban ő ezt nem úgy akarja birni mint Troplong, ki e magas hivatalra minden évben újbl kineveztetett, hanem élethossziglan tartó kinevezést ohajt, birodalmi kancellár czimmal. E módon aztán minden ministerium ellenében eléggé imponáló állást foglalna el. Talán ez kárpótolhatja valamennyire ezen hiu és nagyravágyó embert, kit ura s parancsnoka, oly könnyű szerrel, minden tekintoria nélkül elhárított az utból, melyen akadályul szolgált. — Az elbocsátási okiratot Rouher Schneider praesidens kezéből vette át.

— A spanyol cortesek október 1-ső napjáig elnapolták magokat s az alkotmány épségben tartásának megőrzésére 8 tagu bizottmányt neveztek ki. — E jelen perczben az európai nagyobb parlamentek közül csupán csak az angol parlament, a belga kamrák és az osztrák-magyar delegatiok üléseznek.

— Florenczből írják: A vizsgáló bizottmány jelentése néhány nap mulva közzé fog tétetni. A határozat már a nyilvánosság elébe hoztatott, s a következőleg hangzik: „A vizsgálati iratokból kitűnik, hogy egy követe nézve sem forog fen a dohánybérlo társulati megnevezés engedett részvételnek bizonyítéka.“ E határozat szabatosága semmi kívánni valót nem hagy fen; de hogy ez a kiküldötték egyhangu szavazatának eredménye, az ad még leginkább tekintélyt ezen ítéletnek. Hogy az egyhangulag hozott ítélet létrejölessen, a jobboldalhoz tartozó kiküldötték

lemondtak azon követek eljárásának kellő módjára jellemzéséről, kik alaptalan rágalmaikkal ezen egész kellemetlen ügyet felidéztek, ez azonban még nem zárja ki, hogy az ítélet ílymódon történet folytán Crispi és Lobbia igen kellemetlen helyzetbe ne jussanak, a melyből, ha csak a legkisebb tapintattal bírnak is, nincs más mód a menekülésre, mintha követi állásukról lemondanak. — A parlament nem igen fog októbernél előbb összehívattatni, s akkor meglehet, hogy nem a mostani, hanem új kamara fog összeülni. — Majdnem két hét óta rendkívüli a forróság, úgy hogy nem csuda, ha a ministerium a parlament feloszlátása fontos kérdésben nem tud határozni, s inkább a felsziget különböző városaiba tesznek, mindenféle ügyek elintézésének ürügye alatt kirándulásokat.

— Rómából írják. A jelen pápaság alatt Amerikában és Ausztráliában számos püspökség alapítottatott. Ezek jelenlegi birtokosait tehát mind IX. Püsstől kapták püspökségeiket. Ezen püspökök most kevés kivétellel majdnem mind megérkeztek Franciaországba, s ott kevés ideig időzve, résztvevőnek a zsinatban, s annak legszolgálatkészebb eszközei lesznek. A hierarchia minden egyes részecskéjében a legszivósabb fonalakkal van összekapcsolva. Az oceanontuli püspökök ezen előzékeny megjelenésétől igen sokat várnak Rómában, az ő világi püspökök nagy része csendes és nyílt aggodalmi ellenben.

Legujabb

— Páris, jul. 20. A „Presse” jelenti, hogy a kereskedelmi törvényszék tegnap mondta ki az ítéletet a „Société Immobilière” ügyében, — mely szerint a társaság feloszlatandó, és a leszámolás eszközlésére három liquidator lesz kirendelendő.

— Páris, jul. 20. A „Pays”-nek egy jelentése szerint a római nagykövetségnek eddigi első titkára: Armand, a külügyministeriumban cabineti főnökként nevezetett ki.

— Madrid, jul. 20. Az „Imperial” jelenti: Prim, Serrano és Rive, o ellen intézett összekülvéd fedezetet fel, s ez alkalomból több dandár-tábornok és ezredes fogatott el. — A nevezett lap a Malaga-, Sevilla- és Granadában napirenden lévő kihágások erőlyes elnyomását kívánván, azt mondja, hogy a nevezett helyeken a rablás és gyilkosság zászloja leng.

Közgazdaszat.

Debreczen, jul. 20.-án tartott hetivásárkör közép ár mérőnkint, buza 5 ft 60 kr, kétszeres 2 ft 80 kr, rozs 2 ft 75 kr, árpa 2 ft, zab 2 ft, tengeri 2 ft 30 kr, köles 2 ft 50 kr, kása 4 ft 60 kr, 1 zsák burgonya új 1 ft 50 kr, 1 mázsa szalonna 52, 53, 54 ft, 1 mázsa hajt 54, 55, 56 ft. — Piaconkon pár nap óta néhány apró görögdiány is látható.

A baromvásár élénk volt, sok vidéki vásárló érkezett; ló, valamint szarvasmarha is magasabb árban kelt, mint ma egy hete.

— Pest, jul. 20. Ma valahára, esendes meglehetősen meleg idő volt, a hőmérő + 23°, a légsúlymérő 28°7' mutatott. A gabnaüzlet ma igen szűk határok között mozgott. Buza kevés került a piacra, s nem is igen kerestetett; a kiviteli vásárlás egészen hiányzott a piacról, s a malmok csak igen lenyomott áron vásároltak. A buza 86 π -tos 4 ft 80 kr, 87 π -tos 4 ft 95 kr mérőnkint, vámmázsa szerint. Más egyéb gabnanevekben a forgalom a legesekélyebbre volt szorítva, és így az ár nem is került bejegyzésre.

— Európa-ázsiai vasutat tervez bizonys Ferrere A., a párisi Comptoir catholique de finance et d'industrie képviselője Páris, Bécs, Konstantinápoly, Bagdad, Bender-Abusher, Smyrna és Bässora — eszerint a Középtenger és a Középtenger és a perzsa öböl összekötésére s egyzersmind ez ut mentében megjelölendő pontokon nagy kereskedelmi s gyáripari vállalatok alapítására. Tökéül 400 millió frankot igyekeznek összeszerelni.

— Angliában a gabnavám utolsó maradványa is meg van szüntetve. Május 31-én kelt general-order szerint ugyanis június 1-jétől fogva mindennemű gabona, liszt és tézstanemű vámentesen vihető be, holott még az 1860-ki consolidationacte szerint a gabnanevek angol mázszánskint 3 penny, a lisztnevek és arrow-root pedig 4 1/2 penny vámnak voltak alávetve, mely vámm ellenlét rögtön a bevitelnél volt fizetendő, úgy hogy az olyan árukat, melyektől a vámm meg nem volt fizetve, raktározni nem lehetett. — Gabona- és liszt kivitelünk szempontjából ezen „general order” kétségkívül előnyös leend, ha nem is közvetlenül (mivel Angliába nem sok gabonát és lisztet viszünk be), de legalább közvetve, a mennyiben a liszt és gabona-bevitelnél tökéletes felszabadítása az európai szárazföld piacaira nyilvánító hatást gyakorolhat, s azáltal az áraknak némi emelkedését idézheti elő.

— A közös ministerium költségvetése 1870-ik évre 96,897,800 frtra van előirányozva, melyből a határvámjövődékből remélhető felesleg 10,944,000 frt levonván, (mely amint köztudomású, a közös költségek fedezésére közösen fordítandó) egyenesen fedezendő lenne 85,953,008 frt: míg az 1869-re engedélyezett összeg „csak” 81,326,018 frtot tett, úgyhogy jövő évre a közös költség 4,627,785 frttal tenne többet, mint a jelen évi előirányzat. Az összes költségekből a szárazföldi és tengeri hadsereg egymaga 90,940,852 frtot vesz igénybe, tehát 7,673,319 frttal többet, mint 1869-ben. Reméljük, hogy a deledatiok nem fogják sajnálni a veres írónt a nélkülözhető tételek törlésére.

— Az „oszttrák” consulságok, mint az „Engl. Corr.” írja, lényeges reformnak néznek elője. A generalconsulságok helyett ugyanis, melyek ezimzetes államokká süllyedtek, kereskedelmi irodáknak akarnak létesíteni az egyes országokban levő követségekkal kapcsolatban. A mostani consulságok működési köre szorosan meghatározott; úgyekre lenne szorítva, a kereskedelmi irodák ellenben az illető országok összes gazda-

sági állapotát kísérik figyelemmel, s időnkint jelentéseket tennének.

Vasuti hírek. A pozsony-nagyszombati vasutársaság, — melynek pénzügyei — nem a legjobb lábbon állanak, s mely ennelfogva vasutját áruba is bocsátotta, ez év márczius 21-én folyamodott a közlekedésügyi miniszterhez, hogy részére 150,000 frtnyi kamatbiztosítás engedélyeztessék azon czélból, hogy a lövontu pályát a gőzvonatvá alakíthassa át. — A ministerium e kérelem teljesítését megtagadta, mivel a társaság a vasutat el akarja adni és a biztosítékot csak nagyobb ár elérése végett kéri, továbbá mivel a vasut világkereskedelmi vagy legalább országos érdekű vonalnak nem tekinthető.

A magyar állam költségén építendő vasutakról következő tények érdemelnek megemlítést. A magyar északi vasut folytatása Salgó-Tarjántól Ruttekig 16,500,000 frtba kerül, vállalkozó a bécsi bankegylet, mely ez általán-összegért átvállalt építkezést Glanz főmérnök által végezteti. A miskolcz-bánrévei vasut 1,507,009 frtba kerül, építő-vállalkozó a pesti építő-bank. A károlyváros-fümei vasut építésére 22,140,000 frt van előirányozva; az ajánlatok benyújtására szabot határidő július 15-én járt le. — A pályázatnál, mint értesülünk, a Pongrácz-Erlangan-franko bank consortium győzött, mely az építést 19,700,000 frtért kész elvállalni tehát 2,300,000 frttal kevesebért, mint az előleges számítás szerint remélhető volt.

A magyar nyugoti vasut név alatt ismeretes vonalak, t. i. székesfehérvár-gráczai és a győri-gráczai vonalak engedélyi okmányai az orázzgyűlés által elfogadtatott.

Az első magyar gácsországi vasut, mely N.-Mihálytól a Laborcz völgyén át Przmyslig fog vezetni, szintén megszavaztatott. Ezen vonal állítólag strategikai fontossággal bír, nemzetgazdasági és világkereskedelmi jelentősége nincs. Ez okból minden alkalommal ellene nyilatkoztunk, és most is határozott sajnálkozásunkat ki, hogy nem azon vonalnak adatott előny, melyet Magyarország gazdasági és világkereskedelmi érdekei követeltek: a tarnovi vonalnak.

— A debreczeni kereskedelmi és iparbank elnöksége megkeresése folytán a pesti tőzsdei bizottmány az említett bank 200 frtra szóló ideiglenes részvényeinek, (melyekre eddig 40% — 80 frt. fizettetett be,) a pesti tőzsdén való hivatalos jegyztetését helyben hagyta. Így tehát már Debreczennek és van oly értékpapirja, mely a börzén szerepel, többi értékpapirjaink, daczára árok ára emelkedettségének s keressettségének még eddig nem fordultak meg mint hivatalosan jegyzett papirok sem a pesti, sem a bécsi börzén; s ez főleg oka annak, hogy e papirok többnyire mind az ideig helybeliek kezébe vannak.

Bécsi tőzsde jul. 21. cs. arany 594. ezüst 122.25.

H I R D E T É S E K.

HENNEL M. I.
Debreczenben, főpiacz a Scheer-féle ház alatt.

Ajánlja jól rendezett raktárát mindenemű női divatcikkeknek, darabárúknak, a legelső gyárakból a legkínálóbb minőségben, a lehető jutányos árak mellett.

Van szerencsém egyszersmind tudatni a n. é. közönséggel, hogy a legkínálóbb, valamint közönséges fehérneműket, női, férfi és gyermek-ingekből mindig dúsán állított raktár tartok, nem csak hanem megrendelésre egész mennyiségű felszereléseket felvállalok, s a lehető leggyorsabban, jutányos árak mellett eszközök.

Főtörökvesem leend úgy az árak kiténő minősége, valamint azok jutányosságát által a n. é. közönség partoklását minden tekintetben kiérdemelnéi, alázatos szolgáji

Hennel M. I.
üzlete főpiacz Scheer-féle ház.
16.—4—12

Géphajtó-szijak
Első magyar gépszij-gyár francia malomkő-raktár és géphez való malomkő-raktár és géphez való műszerek. Hozzá való műszerek.

Géphajtó-szijak
Első magyar gépszij-gyár francia malomkő-raktár és géphez való malomkő-raktár és géphez való műszerek. Hozzá való műszerek.

Eder testvéreknél
Pest, Zrínyiteza 2. sz. a.
8—12

Hirdetmény.
A debreczeni ref. főiskolában a **gazdai állomás** megüresedvén, ezennel csőd hirdettetik. Az évi fizetés 300 o. é. frt és egy hivatalosza a főiskola épületben. A jelentkezők folyamodványukat, ahhoz eddigi foglalkozásukról szóló hiteles bizonylatokat csatolva, f. évi **szept. 20-ik** napjáig adják be főisk. helybeli gondnok és gazd. választmányi elnök Kovács Lajos polgármester urnak. 14. 4—4

Debreczen, jul. 3. 1869.

Tüdös János,
főisk. gazd. vál. jegyző.